

PM 2019:08

Utvärdering av RUT-avdraget

– effekter på företagens tillväxt och överlevnad

TILLVÄXTANALYS **UTVÄRDERAR I DETTA PM EFFEKTER** av RUT-reformen för företag som utfört RUT-tjänster mellan 2009 och 2015. Vi finner positiva effekter på anställningar, nettoomsättning, arbetsproduktivitet och överlevnad i jämförelse med kontrollgruppen. Vi uppskattar även att kostnaden per skapat jobb är på samma nivåer som andra liknande reformer.

Dnr: 2018/193

Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser
Studentplan 3, 831 40 Östersund
Telefon: 010 447 44 00
Fax: 010 447 44 01
E-post: info@tillvaxtanalys.se
www.tillvaxtanalys.se

För ytterligare information kontakta: Sofia Tano
Telefon: 010-447 44 14
E-post: sofia.tano@tillvaxtanalys.se

Förord

Detta pm är den fjärde delstudien inom Tillväxtanalys ramprojekt *Skapar branschspecifika skattelättnader tillväxt?* som pågår 2018–19. I denna studie utvärderar vi effekter av RUT-avdraget för företagen på anställningar, nettoomsättning, arbetsproduktivitet och överlevnad.

Tillväxtanalys har i tidigare delstudier gjort en beskrivande analys av de näringslivs- och sysselsättningsförändringar som skett för företag som utfört RUT- respektive ROT-tjänster. Denna delstudie avser vara ett komplement till den deskriptiva studien av RUT-avdraget. Vi har även i en tidigare delstudie beskrivit den teoretiska bakgrunden till branschspecifika skattesubventioner samt kartlagt erfarenheter av användandet av skattesubventioner för hushållsnära tjänster i andra europeiska länder.

Detta pm har författats av Anders Gustavsson och Sofia Tano, båda analytiker vid Tillväxtanalys. Tillväxtanalys vill rikta ett tack till Maria Nordin Skult för synpunkter på rapporten och till alla som på olika sätt bidragit i arbetet.

Östersund, april 2019

Anne Kolmodin
T.f. Avdelningschef, Infrastruktur och Investeringar
Tillväxtanalys

Innehåll

Sammanfattning	6
Summary	8
1 Introduktion	9
2 Bakgrund och tidigare studier	11
3 Upplägg av studien	13
3.1 Metodologiska svårigheter	13
3.2 Data.....	14
3.3 Metodval.....	15
4 Resultat.....	18
4.1 Robusthetskontroller	20
4.2 Överlevnadsgrad	21
4.3 Bruttokostnader	22
5 Diskussion.....	25
6 Referenser	27

Sammanfattning

Detta PM studerar effekterna av RUT-avdraget på de företag som använt subventionen mellan 2009 och 2015. Resultaten visar på positiva effekter på anställningar, nettoomsättning och arbetsproduktivitet. Storleken på dessa effekter är i genomsnitt mellan 9–12 procent högre än kontrollgruppen. Företag som använder RUT-avdraget har en högre överlevnadsgrad på cirka 3 procent jämfört med kontrollgruppen.

RUT-avdraget – ur ett näringspolitiskt perspektiv

RUT-avdraget introducerades 2007 som ett skatteavdrag för köpare av hushållsnära tjänster. 2009 gjordes avdraget om genom att den så kallade fakturamodellen introducerades, där skattereduktionen på 50 procent av arbetskraftskostnaden skedde direkt i fakturan till kunden. Tillväxtanalys har valt att studera reformen efter fakturamodellens införande och ur ett näringspolitiskt perspektiv. Mer specifikt utvärderar vi effekter av reformen för företag som utför RUT-tjänsterna, vilket tidigare studier inte har gjort.

Utmaning att hitta en kontrollgrupp

Det finns metodologiska svårigheter med att utvärdera en insats som RUT-avdraget. Eftersom avdraget infördes över hela Sverige samtidigt finns det ingen region som kan agera som kontrollgrupp mot de företag som subventionerats genom RUT-avdraget (hädanefter kallade RUT-företag). Utmaningen består i att hitta en kontrollgrupp som i så stor utsträckning som möjligt liknar de företag som subventionerades genom RUT-avdraget. I denna studie består kontrollgruppen av ett urval av andra tjänsteföretag som inte omfattas av RUT-avdraget men som anställer personal med liknande bakgrund.

Vi använder data från 2009 fram tills 2015, vilket tillsammans med detaljerad registerdata gör det möjligt att kvantitativt utvärdera reformen. För att göra detta använder vi en *difference-in-difference* modell och skattar effekter för RUT-företagen på tre utfall: anställningar, omsättning och arbetsproduktivitet. Vi studerar även överlevnadsgraden med en Kaplan-Meier modell.

Positiva effekter för samtliga studerade utfall

För samtliga utfall visar resultaten på en positiv och signifikant effekt för RUT-företagen. Dessa resultat består även för olika val av kontrollgrupp av företag som vi jämför med. Resultaten tyder på att reformen har lett till cirka 8 500 jobb. Detta är en lägre uppskattning än vad andra studier av RUT-avdraget har kommit fram till, men likväl en ökning. En orsak till skillnaden kan bero på att andra studier endast fokuserat på utvecklingen av jobb inom RUT-sektorn och inte i jämförelse med andra företag i tjänstesektorn, det vill säga den totala sysselsättningsökningen inom tjänstesektorn indikerar att fler individer skulle ha fått sysselsättning även utan avdraget. Vi finner även positiva effekter på nettoomsättning och arbetsproduktivitet. Den genomsnittliga effekten för nettoomsättning är 12 procent och motsvarande siffra för arbetsproduktivitet är 11 procent.

Vi har även beräknat bruttokostnaden per skapat RUT-jobb eftersom RUT-avdraget belastar statens finanser genom lägre skatteintäkter. Resultaten från dessa beräkningar visar att ett RUT-jobb kostar det offentliga cirka 1,5 miljoner kr brutto. Dessa kostnader är på en liknande nivå som andra liknande åtgärder med syfte att skapa jobb. Kostnaden blir

dessutom lägre om vi tar hänsyn till skatteintäkter och eventuellt lägre nivåer på ersättningar från transfereringssystemen. Detta har dock inte gjorts i rapporten.

Behov av utvärderingar av reformen

Sedan RUT-reformen infördes har det varit en omdebatterad reform vilket gör det angeläget att analysera dess konsekvenser ur flera olika perspektiv. För att få en helhetsbild av effekterna av RUT-avdraget behövs ytterligare studier, exempelvis en undersökning av den samhällsekonomiska nyttan genom en allmän jämviktsanalys. En sådan analys innefattar beräkningar av skatteintäkter och kostnader för transfereringar och tar även hänsyn till effekter inom andra delar i ekonomin. Resultaten av denna rapport är likväl av värde för att förstå storleken på de effekter och kostnader som RUT-avdraget har medfört och utgör ett bidrag till diskussionen om RUT-avdragets framtida existens och utformning.

Summary

This report studies the effects from the tax deduction on household services, RUT, on the firms which benefits from the deduction. The econometric results suggest that the deduction has led to large increases in turnover, labor productivity and number of employees in the targeted firms. The size of these effects are on average 9–12 percent higher than the control group. Firms that use the RUT tax deduction has a 3 percent higher survival rate compared to the control group.

The RUT tax deduction was implemented in 2007 in order to increase the demand for household services. In 2009, the deduction was redesigned, allowing the user to deduct directly from the invoice. This method made it simpler for household to use the deduction, since they no longer needed to wait for reimbursement. Growth Analysis have studied the effects on the targeted firms following this change and until 2015.

The challenge in finding a comparable control group

It is difficult to evaluate the effects from a reform that is implemented uniformly over the entire country, since there is no region that can act as a control group. To address this problem, several different service sectors are used as control group.

Combining data on the usage of the RUT tax deduction between 2009 and 2015 with registry data on firm variables, it is possible to estimate the effects of the reform using a *difference-in-difference* approach. Along with number of employees, turnover and labor productivity, we also estimate firm survival using a Kaplan-Meier survival approach.

Positive and significant effects on all the studied outcomes

The results are positive and significant for all outcome variables. The estimates suggest that the reform have created at least around 8,500 new jobs. This estimate is lower than previous studies, possible because previous studies have not used a control group approach and therefore not accounted for trends in the economy. Given the fiscal costs of RUT, this means that each newly created RUT-job cost around 1.5 million SEK. This is a gross cost, and does not take into account any tax payments by those who have gained a job, nor a reduction in possible welfare payments for previously unemployed.

The RUT tax deduction was a debated reform when implemented, and it is therefore of great importance to evaluate the effects. This study does not look into possible general equilibrium effects regarding the cost of RUT. Such a study would look into the total fiscal effects of taxes at both individual and firm level as well as unemployment benefits to evaluate the net effects for the government of the reform. Despite these caveats, this study does add to the discussion of the cost and benefits of the RUT tax deduction.

1 Introduktion

Sedan den 1 juli 2007 har svenska hushåll haft möjlighet att få skattereduktion för vissa former av hushållsarbete, så kallade RUT-tjänster. RUT, en akronym från dess beståndsdelar *Rengöring, underhåll och tvätt*, motiverades på flera olika grunder. Dels syftar avdraget till att omvandla svart arbete till vitt arbete i en sektor där svarta jobb bedömdes vara vanligt förekommande, dels till att öka efterfrågan på arbetskraft med kort utbildning. Ytterligare ett motiv var att främja framför allt kvinnors yrkesposition och ekonomiska självständighet genom att förenkla ”livspusslet” av hemarbete och lönearbete och därmed öka möjligheterna att arbeta flera timmar på den reguljära arbetsmarknaden.

RUT-avdraget är en subvention riktad till en viss bransch. När det infördes 2007 innebar det att privatpersoner fick en skattereduktion i samband med köp av hushållsnära tjänster. Listan på vilka hushållsnära tjänster som skulle omfattas av denna skattereduktion angavs i propositionen för reformen.¹ Tjänster som innefattas har sedan dess både tillkommit och tagits bort, även om de tjänster som omfattas under den studerade perioden i denna studie har i princip varit desamma.²

För att hushållsarbetet ska godkännas för RUT-avdrag måste arbetet i huvudsak utföras i eller i nära anslutning till köparens bostad. Den som utför tjänsten ska ha F-skattsedel. 2009 ändrades reglerna och den så kallade fakturamodellen infördes den 1 juli samma år. Ändringen bestod i att det nu är företaget själv som drar av hälften av arbetskraftskostnaden i faktura till kunden och senare ansöker hos Skatteverket om resterade belopp. Detta innebär att konsumenten inte längre behöver ligga ute med pengar till dess att Skatteverket betalar in motsvarande summa till konsumenten. Detta förenklar användandet genom att konsumenten endast betalar den del som kvarstår efter subventionen. År 2016 sänktes det maximala beloppet från 50 000 kr per person till 25 000 kr per person.³

I denna studie redovisar vi resultaten av vår studie av effekterna av RUT-reformen på företagen som utfört RUT-tjänster. Tillväxtanalys har tidigare gjort en deskriptiv studie av utvecklingen av RUT-avdraget mellan 2010 och 2015 med fokus på företagen, företagarna och de anställda som utför RUT-tjänster.⁴ Denna studie syftar till att komplettera den deskriptiva studien. Mer specifikt syftar studien till att skatta effekter på företagstillväxt i form av anställningar, omsättning och arbetsproduktivitet. Från de skattade resultaten av effekter på anställningar räknar vi även på kostnaden för ett skapat ”RUT-jobb”. Denna kostnad är en bruttokostnad för staten utifrån kostnaden för subventionen per jobb.

Den data som ligger till grund för regressionsanalysen i denna studie baseras på RUT-utbetalningar samt registerdata på företag från SCB och beskrivs i kapitel 3.1. Det är belagt med vissa svårigheter att utvärdera effekter av reformer som genomförs i hela landet samtidigt, då det inte finns en naturlig kontrollgrupp av exempelvis regioner som inte omfattas av reformen. Särskilda ansträngningar har därför lagts på att försöka identifiera de kausala effekterna av avdraget på företagsnivå så gott som möjligt. Metodvalet finns beskrivet mer i detalj i avsnitt 3.

¹ Se prop. 2006/07:94 eller för fullständig lista under den aktuella tidsperioden se faktaruta 1, kapitel 2.1 Tillväxtanalys (2018a).

² Med undantag för läxhjälp som introducerades den 1 januari 2013 och togs bort 1 augusti 2015.

³ En återgång av RUT-avdraget till 50 000 kr per person kommer att införas från den 1 juli 2019, se prop 2018/19:89.

⁴ Se Tillväxtanalys (2018a).

Enligt vår kännedom finns sedan tidigare deskriptiva studier av RUT-avdraget⁵ men ingen har tidigare utvärderat effekter av reformen på företagen som utför RUT-tjänsterna. Eftersom RUT-avdraget är politiskt omdiskuterat fyller denna studie en viktig uppgift genom att med en vetenskaplig metod försöka skatta effekterna av avdraget på företagen och sysselsättningen. Däremot är denna studie endast begränsat till direkta effekter av reformen, det vill säga vi tittar exempelvis inte närmare på andra indirekta effekter för de individer som anställs i de jobb som skapas eller för den offentliga sektorn.⁶ Om en individ som fått anställning i RUT-branschen tidigare varit till exempel arbetslös och fått större delen av sin försörjning via offentliga transfereringar såsom arbetslöshetsersättningar eller försörjningsstöd så kommer det offentliga dels få minskade kostnader för transfereringar, dels ökade skatteintäkter.

Vidare kan det finnas en problematik med att överkvalificerade personer anställs inom RUT-sektorn i lågproduktiva jobb. Att ta hänsyn till dess faktorer genom att göra en allmän jämviktsberäkning ligger dock utanför denna PM:s inriktning.

Avgränsningar

I denna studie har vi RUT-utbetalningar från halvårsskiftet 2009 till och med 2015⁷ samt data på företag tillgängliga från 2006. Anledningen till att vi inte har data för 2007–08 och halva 2009 är att då behövde individen själv skicka in en ansökan om att få avdraget och utbetalningen är således inte kopplad till ett företag. De tillgängliga data på RUT-utbetalningar innebär att vi inte kan undersöka effekter för tiden före fakturamodellens införande från halvårsskiftet 2009 eller hur förändringarna i regelverket från 2016 och framåt har påverkat företagen.

⁵ Exempelvis https://www.scb.se/sv_/Hitta-statistik/Artiklar/Manga-nya-foretag-i-stadbranschen/ eller https://www.scb.se/sv_/Hitta-statistik/Artiklar/Manga-utrikes-fodda-i-RUT-foretag/

⁶ Till viss del finns detta beskrivet i Tillväxtanalys deskriptiva studie om RUT-avdraget, Tillväxtanalys (2018a).

⁷ Perioden för fakturamodellen för utbetalning av RUT-avdraget.

2 Bakgrund och tidigare studier

En version av RUT-avdraget föreslogs ursprungligen av nationalekonomen Anne-Marie Pålsson från Lunds universitet vid ett seminarium under Almedalsveckan 1993. Pålssons argument till införandet var dels att skapa sysselsättning för personer som stod långt från arbetsmarknaden och dels ett effektivitetsargument att man ska utföra de sysslor som man är bra på. Pålsson vidareutvecklade sedan förslaget i samarbete med Erik Norrman, även han verksam vid Lunds universitet.⁸ Det dröjde emellertid fram till 2007, efter en omfattande debatt, innan det infördes av regeringen Reinfeldt.

Pålssons argument om att människor ska göra de saker som de är bra på bygger på nationalekonomisk forskning där ett hushåll eller en familj beskrivs ungefär som en fabrik. Inom hushållet produceras en stor mängd tjänster och varor, som middagsmat och barnuppfostran.⁹ Individerna i hushållet kan, precis som i all annan produktion, specialisera sig på enskilda moment för att på så vis öka sin produktivitet. Valet av specialisering kan bero antingen på talang och förmåga, så kallad komparativa fördelar, eller på grund av att sociala normer om hur kvinnor och män ska bete sig. Genom tidsanvändningsstudier¹⁰ är det känt att kvinnor gör mer arbete i hushållen än vad män gör. Denna skillnad var ett av argumenten för RUT-avdragets införande.¹¹

Teoretiska skäl att subventionera hushållsnära tjänster

Det finns även andra teoretiska skäl varför det kan vara lämpligt att subventionera hushållsnära tjänster. Hushållsnära tjänster klassas som en vara med hög substituerbarhet eftersom konsumenterna själva kan utföra denna typ av tjänster, i stället för att köpa tjänsterna på en marknad. En vara med hög substituerbarhet, eller en elastisk vara, kännetecknas av att den är känslig för prisförändringar, till skillnad från en oelastisk vara där kunderna inte är lika känsliga för priset.¹² Detta innebär, speciellt om marknadspriset är högt, att majoriteten av alla hushåll inte kommer att köpa hushållsnära tjänster på marknaden utan i stället utföra dem själva. Precis som på alla andra marknader så kommer mera tjänster konsumeras på marknaden när priset sjunker, men eftersom hushållsnära tjänster som regel är elastiska är priskänsligheten större än för andra typer av varor eller tjänster. Det betyder även att om priset på en priselastisk vara sänks så har det en relativt större påverkan på efterfrågan.¹³

Ett av målen med reformen när den infördes var att skapa jobb för personer som står långt från arbetsmarknaden, speciellt för dem med kort utbildning. Hur mycket en subvention riktad till en specifik bransch påverkar sysselsättningen beror på flera faktorer. Två av dessa faktorer är hur konkurrensförhållanden i branschen ser ut samt tillgängligheten på potentiell arbetskraft.¹⁴ Branschen för hushållsnära tjänster utmärks av att det är låga inträdesbarriärer. Det krävs ingen särskild utbildning, examen eller annat formellt erkännande, till exempel legitimation, för att få utöva yrket. Detta skiljer sig mot företag i ROT-branschen, där antingen lag och förordning eller branschregler ställer krav på viss

⁸ Norrman & Pålsson (1994).

⁹ Becker (1991).

¹⁰ Se SCB (2012).

¹¹ Se prop. 2006/07:94.

¹² Som exempel på oelastiska varor kan nämnas bensin eller tobaksprodukter, som konsumeras i en viss utsträckning även om dessa är dyra och där kunderna kan ha svårt att hitta ett billigare alternativ.

¹³ Se Tillväxtanalys (2018b).

¹⁴ Ibid.

utbildning, certifiering eller auktorisation, till exempel för att få göra elinstallationer eller kakla våtutrymmen. Det innebär i sin tur att inom RUT-branschen i jämförelse med ROT-branschen är det potentiella arbetskraftsutbudet större. Om man antar ett överskott av arbetskraft kan företag relativt enkelt anställa ny personal och expandera sin verksamhet, och därmed öka den totala sysselsättningen i landet. Om det finns personer med kort utbildning som är arbetslösa finns även möjlighet att öka sysselsättningen i just denna grupp. Däremot skulle en subvention till företag i en bransch där det råder arbetskraftsbrist inte leda till en ökning av sysselsättningen utan i stället till högre löner och priser.

Tidigare utvärderingar av RUT-avdraget

Enligt vår kännedom finns inga studier av kausala effekter av reformen för de företag som utför RUT-tjänsterna. En tidigare studie av RUT-avdraget fokuserade på hur kvinnors arbetsutbud har påverkats av att nyttja RUT-avdraget.¹⁵ Resultaten från den studien visar att en möjlighet att göra skatteavdrag motsvarande 40–80 timmar per år ger en positiv effekt på kvinnors arbetskraftsutbud. Däremot visar resultaten inte någon större ökning av arbetskraftsutbudet för avdrag som motsvarar 80 timmar eller mer, vilket indikerar ett tak för effekterna.

Vidare är ett viktigt motiv bakom införandet av RUT-avdraget att omvandla svart arbete till vitt. Då skillnaderna i kostnaden för konsumenten mellan svarta och vita tjänster minskar, minskar också incitamenten att köpa svarta tjänster. Detta gäller förutsatt att konsumenten föredrar att köpa tjänster vitt framför svart. Denna aspekt har analyserats av Skatteverket.¹⁶

Motsvarigheten till RUT-avdrag eller andra subventioner riktade till hela branscher finns i flera andra länder och har beskrivits i Tillväxtanalys PM 2018:23. Det är värt att notera att det finns en brist på kausala utvärderingar av branschspecifika skattelättnader även i andra länder, varför det är svårt att dra slutsatser om effekter av RUT-avdraget på basis av andra länders erfarenheter.

¹⁵ Halldén & Stenberg (2015).

¹⁶ Skatteverket (2011).

3 Upplägg av studien

I detta avsnitt diskuterar vi de metodologiska svårigheterna som finns när man utvärderar en reform som är nationellt omfattande. Vi beskriver även den data som vi använder för den kvantitativa utvärderingen av reformen och slutligen beskriver vi den valda metoden i detalj.

3.1 Metodologiska svårigheter

Det finns en del metodologiska svårigheter med att utvärdera RUT-avdraget. Eftersom avdraget infördes över hela Sverige vid samma tidpunkt och alla företag som utför RUT-tjänster omfattas av subventionen (hädanefter kallade RUT-företag) saknas ett så kallat kontrafaktiskt utfall. Det innebär att det inte finns en liknande jämförelsegrupp av företag som inte omfattas av reformen. För att utvärdera hur mycket företag som fick del av RUT-subventionen växte och visa hur mycket av tillväxten som skedde tack vare den subventionen behövs lämpligen en kontrollgrupp av företag. Om man inte har en kontrollgrupp som liknar den grupp som får subventionen finns det en risk att företagstillväxt som beror på växande befolkning eller ökad köpkraft hos befolkningen tolkas som en effekt av RUT-avdraget när det i själva verket inte är RUT-avdraget som orsakade tillväxten.

För att lösa detta problem har vi valt att dels jämföra förändringen i RUT-företagen med alla andra företag i Sverige, samt emot en kontrollgrupp bestående av företag i liknande servicebranscher. Denna metod kallas *difference-in-difference* och är en vanlig metod för att utvärdera effekterna av selektiva policyåtgärder.¹⁷ Syftet är att se om skillnaden mellan grupperna ökar efter att den ena gruppen har varit föremål för en policyförändring. Ifall den gruppen som "behandlats" genom en policyförändring utvecklar sig annorlunda än kontrollgruppen, samtidigt som man kontrollerar för skillnaderna mellan båda grupperna, så tyder detta på att policyförändringen påverkade den behandlade gruppen.

Metoden är vanlig inom såväl forskning som mera tillämpade undersökningar. Det finns dock brister i metoden som är värda att uppmärksamma. Ifall det finns en särskild trend i kontrollgruppen eller den grupp som behandlas, men som vi inte känner till, så riskerar detta att snedvrider resultaten. Risken finns att resultaten då speglar en trend som ändå skulle ha skett, men som nu tillskrivs behandlingen.

Ett exempel på när detta problem har fått stor effekt rör studier som studerat effekterna av att höja minimumlönen i amerikanska delstater. Metoden baserades på att effekten av höjningen går att mäta genom att studera antalet anställda i närheten av gränsen av en delstat som höjer minimumlönen med en delstat som inte höjer minimumlönen. Eftersom delstaterna i övrigt är lika så borde resultaten kunna tolkas kausalt. Denna metod har använts i en uppmärksam studie.¹⁸ Problemet är dock att ifall det är olika konjunkturer i de olika delstaterna så kan resultaten inte tolkas kausalt. Skillnaden i antalet anställda beror snarare på den lokala konjunkturen snarare än effekterna av minimumlönen. Vilken effekt som är störst har varit omdiskuterat i flera studier.¹⁹

I vårt fall skulle en ökad efterfrågan på städtjänster på grund av ändrade preferenser vara en sådan risk. Ifall efterfrågan på städtjänster ökat till exempel genom att flera personer vill

¹⁷ Angrist & Pischke (2008).

¹⁸ Card & Krueger (1994).

¹⁹ Neumark & Wascher (2000), Card & Krueger (2000) och Hoffman & Trace (2009).

ha ett välstädat hem, så skulle den ökade konsumtionen tillskrivas RUT-avdragets trots att denna ökning skulle ha skett ändå. Det är svårt att motbevisa att så inte är fallet, men vår bedömning är att risken för en sådan typ av fel är begränsad eftersom det är en stor förändring som sker på kort tid. Ökningen på företagsnivå sker samma år som företaget börjar använda sig av subventionen. Om förändringen skulle orsakats av förändrade normer i samhället vore det mera rimligt med en långsam stegring av användningen, snarare än genom den drastiska ökningen som observeras.

3.2 Data

Genom Skatteverket har vi tillgång till data på företag som fått utbetalningar från Skatteverket för att de utfört RUT-tjänster under åren 2009–15. Dessa data har matchats med mikrodata från SCB:s register Företagens Ekonomi (FEK)²⁰ och registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS)²¹, vilket gör det möjligt att följa företagen över tid samt få information om nyckelvariabler som antalet anställda, omsättning, geografisk placering etcetera i dessa företag. Detta ger oss omfattande mängd data vilket ökar kvaliteten i analysen. I Tabell 1 nedan presenteras sammanfattande statistik för perioden 2006–15 för RUT-företagen, företag som ingår i kontrollgruppen samt för samtliga övriga företag. Definitionen av RUT-företag är att företaget använder RUT-avdraget någon gång mellan 2009–15.²² Ytterligare en avgränsning är att företaget måste ha minst en anställd, det vill säga att företaget har haft löneutbetalningar till minst en person och således återfinns i RAMS-registret.²³

²⁰ Se <https://www.scb.se/vara-tjanster/bestalla-mikrodata/vilka-mikrodata-finns/foretagsregister-och-foretagsundersokningar/foretagens-ekonomi>

²¹ Se <https://www.scb.se/vara-tjanster/bestalla-mikrodata/vilka-mikrodata-finns/individregister/registerbaserad-arbetsmarknadsstatistik-rams/>

²² Vi kan endast observera att företaget har fått en RUT-utbetalning och att det har betalut löner. Det förekommer företag där den totala RUT-utbetalningen är större än den totala löneutbetalningen vilket kan vara en indikation på att de använder underleverantörer som utför tjänsterna. Om så är fallet eller inte och till vilken utsträckning detta sker kan vi i denna rapport och med den data vi har tillgänglig inte svara på.

²³ Samma avgränsning är gjord i den deskriptiva studien av RUT-avdraget, Tillväxtanalys (2018a).

Tabell 1 Sammanfattande statistisk 2006–15

	Observationer	Medel	Std. Av.	Min	Max
RUT-företag					
Antal anställda	78 290	13	260	1	21 646
Arbetskraftskostnad (per anställd)	78 290	158	269 625	-67 875	4 038
Nettoomsättning	78 290	6 687	1,2e+08	-556	10 464 000
Kapitalstock	77 971	5 622	2,9e+08	0	28 497 000
Arbetsproduktivitet	78 290	270	304 930	-2 617	20 640
Andel kvinnor i företag	78 290	0,52	0,44	0	1
Operativ företagsledare - kvinna	68 022	0,47	0,50	0	1
Kontrollgrupp					
Antal anställda	1 228 699	6,2	60,5	1	10 274
Arbetskraftskostnad (per anställd)	1 228 699	152	184 315	-47 947	14 026
Omsättning	1 228 699	6 032	1,3e+08	-1 774 300	63 496 000
Kapitalstock	1 225 410	5 578	1,2e+08	0	47 271 000
Arbetsproduktivitet	1 228 699	289	2 983 099	-64 463	2 972 600
Andel kvinnor i företag	1 228 699	0,44	0,43	0	1
Operativ företagsledare - kvinna	1 057 108	0,37	0,48	0	1
Samtliga övriga företag					
Antal anställda	3 703 373	7,1	85,4	1	27 972
Arbetskraftskostnad (per anställd)	3 703 373	187	237 060	-47 947	131 835
Omsättning	3 703 373	10 000	2,7e+08	-1 774 300	89 982 000
Kapitalstock	3 695 062	9 616	3,6e+08	0	108 940 000
Arbetsproduktivitet	3 703 373	374	4 835 339	-350 605	3 466 200
Andel kvinnor i företag	3 703 373	0,34	0,42	0	1
Operativ företagsledare - kvinna	3 229 615	0,27	0,44	0	1

Anm. Sammanfattande statistisk för RUT-företag, den utvalda kontrollgruppen samt samtliga övriga företag. Alla variabler i reala tusentals kronor om inte annat anges. Företag-års observationer.

Källa: RUT-registret, FEK, RAMS från SCB och egen bearbetning

3.3 Metodval

Vi utvärderar effekten hos RUT-företagen utifrån tre variabler: antalet anställda, nettoomsättningen och arbetsproduktiviteten.²⁴ Formellt skattar vi följande ekvation:

$$Y_{it} = \alpha + \beta X_{it} \sum_{-3}^6 \theta_{it} + \tau_t + \delta_{it} + \epsilon_{it}$$

där Y_{it} är utfallsvariabeln för företag i vid år t . βX_{it} är de kontrollvariabler vi inkluderar i regressionen som finns beskrivna i Tabell 2. τ_t är dummyvariabler för varje år, för att kontrollera för eventuella konjunkturella effekter. δ_{it} är en företagsspecifik effekt, för att

²⁴ Samtliga variabler är i logaritmisk form i regressionerna. Detta gör att koefficienterna kan läsas som procentuell förändring.

hantera den variation som finns mellan varje unikt företag. θ_{it} är den variabel som mäter effekten hos RUT-företagen före och efter det att företaget börjat använda RUT-avdraget. Effekten av avdraget mäts tre år före det att företaget börjat använda RUT-avdraget upp till sex år efteråt. För varje företag så är år noll det året som man först använt RUT-avdraget. Slutligen är ϵ_{it} en felterm av oförklarad variation, den så kallade feltermen. Utfallsvariabeln skattas genom en regressionsmodell med fasta effekter, även känt under den engelska benämningen *fixed effects regression*, där vi tar hänsyn till varje företags unika egenskaper.

Tabell 2 Definitioner av variabler

Variabel	Beskrivning
Nettoomsättning	Nettoomsättningen för företaget
Arbetsproduktivitet	Förädlingsvärde per anställd
Andel kvinnor i företag	Andel av de anställda i företaget som är kvinnor
Operativ företagsledare - kvinna	En dummyvariabel om den operativa företagsledaren är kvinna.
Kapitalstock	Företagets kapitalstock
Antal anställda	Antal anställda (helårsekvivalenter) i företaget
Kommuntyp	Indelning av kommuntyper som baseras på befolkningstäthet och storlek enligt Tillväxtanalys tidigare klassificering ²⁵
Bransch	Branschkod för företaget enligt 2-siffrig SNI 2007-klassificering

Anm. Kontrollvariablerna mäts samma år som företaget får RUT-avdrag.

Regressionerna genomförs dels med alla andra företag i Sverige som kontrollgrupp och dels med utvalda branscher som kan tänkas rekrytera snarlik personal. Fördelen med att använda en kontrollgrupp med företag som är mer lika RUT-företagen än företagspopulationen i stort är att vi kan anta att de svarar på konjunkturförändringar på ett mer snarligt sätt. Konjunkturinstitutet (KI) använder i sin utvärdering av sänkningen av mervärdesskattesatsen för restaurang- och cateringtjänster en kontrollgrupp som består av ett urval av branscher. Flertalet av dessa sammanfaller med de branscher som ingår i vår kontrollgrupp.²⁶ Tabell 3 listar de branscher som ingår i vår kontrollgrupp.

²⁵ För definition och längre diskussion om kommunindelningen, se Tillväxtanalys (2014).

²⁶ Bland annat detaljhandeln, sport-, fritids och nöjesverksamhet samt andra konsumenttjänster, se Konjunkturinstitutet (2015).

Tabell 3 Branscher i kontrollgruppen

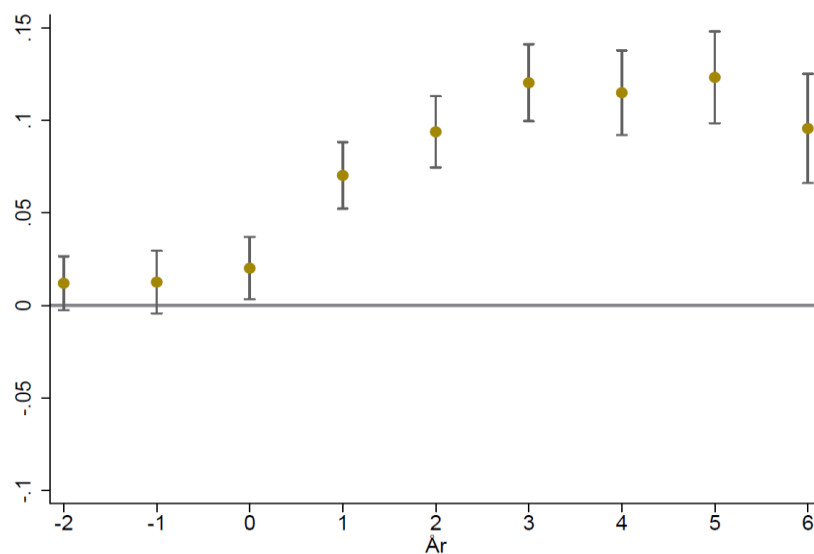
Bransch	SNI-kod (2-siffrig)
Handel samt reparation av motorfordon och motorcyklar	45
Parti- och provisionshandel utom med motorfordon	46
Detaljhandel utom med motorfordon och motorcyklar	47
Hotell- och logiverksamhet	55
Restaurang-, catering- och barverksamhet	56
Informationstjänster	63
Uthyrning och leasing	77
Resebyrå- och researrangörsverksamhet och andra resetjänster och relaterade tjänster	79
Fastighetservice samt skötsel och underhåll av grönytor	81
Kontorstjänster och andra företagstjänster	82
Konstnärlig och kulturell verksamhet samt underhållningsverksamhet	90
Spel- och vadhållningsverksamhet	92
Sport-, fritids- och nöjesverksamhet	93
Reparation av datorer, hushållsartiklar och personliga artiklar	95
Andra konsumenttjänster	96

Anm. Indelningen av branscher bygger på SCB:s 2007 års SNI-klassifikation på 2-siffrig nivå, se <http://www.sni2007.scb.se/>

4 Resultat

I detta avsnitt presenteras resultaten av regressionerna dels i grafisk form och dels i tabellform, se Tabell 5 i bilaga 1. I graferna visas regressionskoefficienterna som punkter med 95-procentiga konfidensintervall (de grå lodräta strecken). Om konfidensintervallen korsar den gråa linjen längs med Y-axeln innebär detta att resultaten inte är signifikant skilda från noll. Därmed kan vi inte förkasta hypotesen om att det inte finns någon skillnad mellan kontrollgruppen och RUT-företagen. Ifall koefficienten och konfidensintervallen är ovanför eller under den horisontella gråa linjen innebär detta att skillnaden är statistiskt säkerställd. Om punkterna är ovanför den horisontella gråa linjen innebär det att resultatet är större än kontrollgruppen och vice versa.

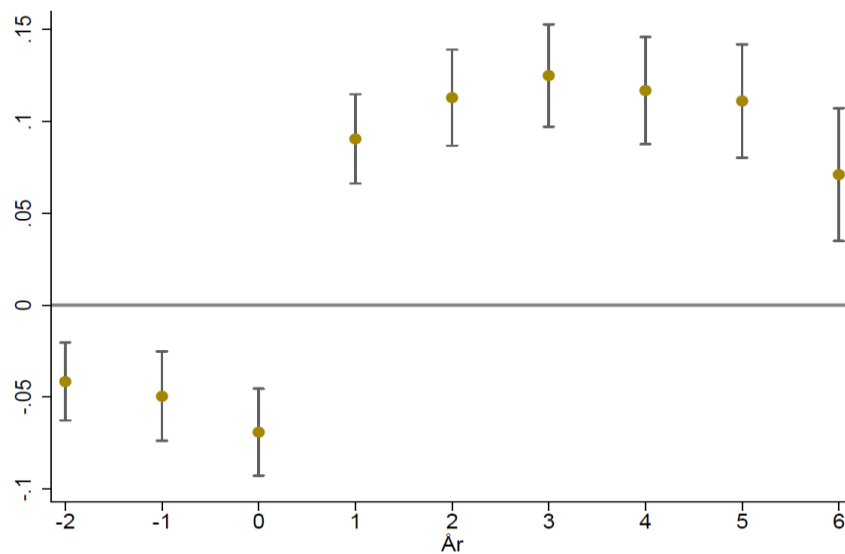
Figur 1 Årliga effekter på antal anställda

Källa: RUT-registret, FEK, RAMS från SCB och egna beräkningar

Våra resultat tyder på att företag som använder sig av RUT-avdraget genomgår en ganska omfattande expansion, sett såväl till antalet anställda som till omsättning. Som vi kan utläsa från Figur 1 skiljer sig inte sysselsättningsutvecklingen åt för RUT-bolagen och kontrollgruppen åren innan bolagen använder RUT-avdraget. Eftersom utfallsvariabeln är i logaritmiskt format så kan resultaten läsas som en procentuell förändring. Samma år som företaget använder RUT-avdraget är effekten endast 2 procent. Estimatet ökar de därefter följande åren för att stagnera på drygt 10 procent. Vi ser också en något lägre effekt sex år efter avdraget. Om det är början på en negativ trend eller endast en tillfällig nedgång kan vi utifrån våra skattningar inte säga. För att svara på frågan om det är en indikation på att marknaden är mättad behövs fler uppföljningsår. Vi skattar även den genomsnittliga effekten för de sex åren och får ett resultat på 9,2 procent (se Tabell 6 i bilaga 1).

Figur 2 Årliga effekter på arbetsproduktivitet

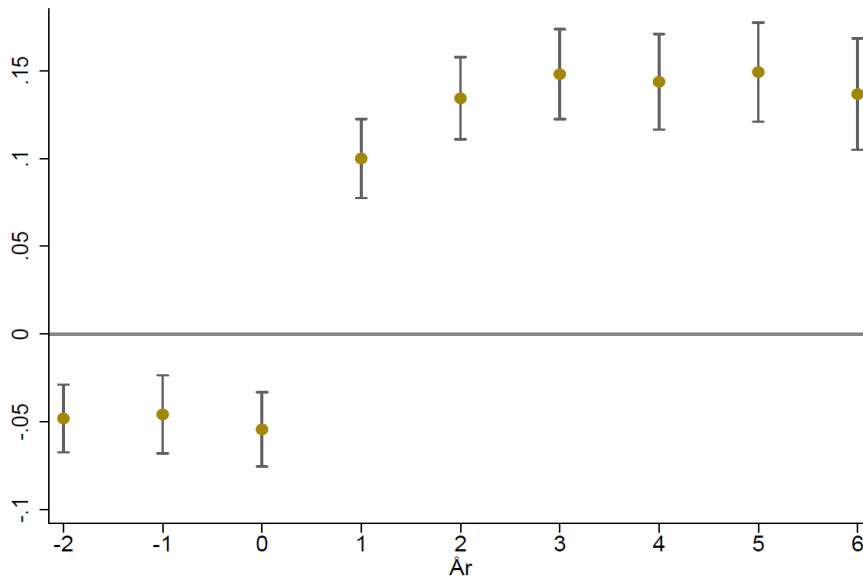

Källa: RUT-registret, FEK, RAMS från SCB och egna beräkningar

I Figur 2 och Figur 3 kan vi se de årliga effekterna på nettoomsättning och arbetsproduktivitet. RUT-företagen har signifikant lägre arbetsproduktivitet och nettoomsättning än kontrollföretagen innan de börjar använda RUT-avdraget. Även samma år som företagen först använder RUT-avdraget är effekterna negativa. Resultaten visar på en nettoomsättning för RUT-företagen som är 5,4 procent lägre och motsvarande siffra för arbetsproduktivitet är 6,9 procent lägre jämfört med kontrollgruppen. Däremot ser vi signifikanta positiva effekter åren efter reformen för båda utfallen. Mellan år 1 och år 5 är den årliga effekten för RUT-företagen mellan 10 och 15 procent. För det sista studerade året minskar denna effekt för båda utfallen men är fortfarande positiv och signifikant. Minskningen är tydligast för utfallsvariabeln arbetsproduktivitet, där effekten minskar från 11 procent till 7 procent. Både utvecklingen och storleksordningen för de två utfallen är snarlika varandra. Förklaringen till att effekterna för arbetsproduktivitet och nettoomsättning är ungefär lika stora är att tjänsteföretag inte har särskilt stora materialkostnader.

De genomsnittliga effekterna för arbetsproduktivitet och nettoomsättning är 11 procent respektive 12 procent, vilket är högre än den genomsnittliga effekten på anställningar. Detaljerat resultat från samtliga regressioner finns presenterade i Tabell 5 i bilaga 1.

Figur 3 Årliga effekter på nettoomsättning

Källa: RUT-registret, FEK, RAMS från SCB och egna beräkningar

Företagsledare och andel kvinnor i företagen

I samtliga regressioner kontrollerar vi för om den operativa företagsledaren²⁷ är en kvinna samt andelen kvinnor i företagen. Genomgående ser vi att effekterna är negativa eller inte signifikanta om företagsledaren är en kvinna. Det innebär att i företag som drivs av en kvinna är effekterna på anställningar och nettoomsättning lägre jämfört med om det drivs av en man.²⁸ För arbetsproduktivitet finns ingen skillnad i resultaten beroende på om företagsledaren är man eller kvinna. Resultaten gällande andelen kvinnor i företagen är mer splittrat. I företag med en hög andel kvinnor är effekterna på anställningar högre. Det omvända gäller för nettoomsättning och arbetsproduktivitet.

4.1 Robusthetskontroller

Det är viktigt att undersöka att resultaten inte beror på just den specifikation av regressionsanalysen som valts ut, utan även är robust för andra specifikationer.

Valet av vilka branscher som ingår i kontrollgruppen baseras på en subjektiv bedömning och kan därmed ifrågasättas. För att kontrollera att våra resultat inte beror av detta val har regressionernas upprepats med andra branscher i kontrollgruppen. Mera specifikt så använder vi fem olika versioner av kontrollgrupper, som finns beskrivna i Tabell 7 i bilaga 2. Resultaten från variationen av kontrollgrupp finns i tabell 9–11 i bilaga 2.

Oavsett vilken kontrollgrupp som vi använder förändras inte resultaten på något sätt som får betydelse för slutsatserna. Storleken på effekterna ändras endast marginellt när vi

²⁷ SCB:s definition är av operativ företagsledare är den dagliga ledaren för företaget.

²⁸ I litteraturen finns studier som både visar på sämre utfall för företag som drivs av kvinnor (Fairlie & Robb, 2009) men också att det inte finns någon skillnad mellan män och kvinnor för företagets prestation (Robb & Watson, 2012).

varierar kontrollgrupp.²⁹ Riktningen på effekterna förblir densamma för de olika kontrollgrupperna.³⁰

För att kontrollera att resultaten inte beror på några extrema enskilda fall, så kallade avvikande värden, har vi valt att använda en metod som kallas winzoring. Den innebär att det mest extrema värdet för respektive utfallsvariabel, det vill säga de högsta och de lägsta, minskas ner till en lägre nivå. Det är möjligt att ställa in hur stort antal extrema observationer som ska tas bort. Vanligen väljs de översta 1 procenten bort. Denna metod har även använts här (se Tabell 8 i bilaga 2) och visar på snarlika resultat som i vår huvudanalys. Detta innebär att resultaten inte drivs av ovanliga och extrema observationer. Vi har även testat att inkludera olika variabler i våra regressioner för att utesluta att resultaten endast beror på val av specifikation. Exempelvis har vi testat att exkludera variabeln om den operativa företagsledaren är en kvinna, vilket inte påverkar våra slutsatser av huvudresultaten.

4.2 Överlevnadsgrad

Ytterligare ett intressant utfall att studera är överlevnadsgraden hos de företag som använt RUT-avdraget. Eftersom företag hela tiden läggs ner, går i konkurs eller av andra skäl försvinner är det av intresse att se om det finns någon skillnad i hur de RUT-subsventionerade företagen avvecklas eller köps upp i jämförelse med andra liknande företag i kontrollgruppen.

En svårighet med denna typ av analys är dock att det finns flera olika anledningar till att ett företag försvinner ur statistiken. Företag kan såväl gå i konkurs, som läggas ner frivilligt eller bli uppköpta av andra bolag. Vidare kan företag ombildas och därigenom få ett nytt bolagsnummer, vilket gör att det ser ut som att företaget försvinner. För den enskilde entreprenören är en konkurs ett synnerligen negativt utfall, medan ett uppköp kan vara en enorm framgång. Att företags frivilligt avvecklas kan även det vara antingen negativt eller positivt. Ifall företag avvecklas på grund av en dålig utveckling är detta negativt för entreprenören, men företag kan också avvecklas för att entreprenören har skaffat sig en annan, mera lönsam, sysselsättning.

Vi studerar de företag som existerade år 2009, det vill säga innan reformen, och studerar hur dessa utvecklas över tid. Överlevnad är definierad som att företaget fortfarande har löneutbetalningar och finns registrerat som ett företag, det vill säga återfinns i både FEK och RAMS-registret. Som nämnts ovan är detta inte en perfekt metod, men ger oss ändå indikationer om hur företagsgrupperna utvecklats. I Tabell 4 kan vi utläsa andelen företag som inte överlever under den studerade tidsperioden 2009–15. Företagen är uppdelade i tre kategorier: RUT-företag, företag i kontrollgruppen och övriga företag.

Tabell 4 Genomsnittlig andel av företag som försvinner 2009–15

	RUT-företag	Företag i kontrollgruppen	Övriga företag
Andel	0,246	0,282	0,278

Anm. För att företagen ska räknas som att de finns kvar ska de både återfinnas i FEK samt RAMS-registret. Övriga företag innefattar företag som varken är ett RUT-företag eller ett företag i kontrollgruppen.

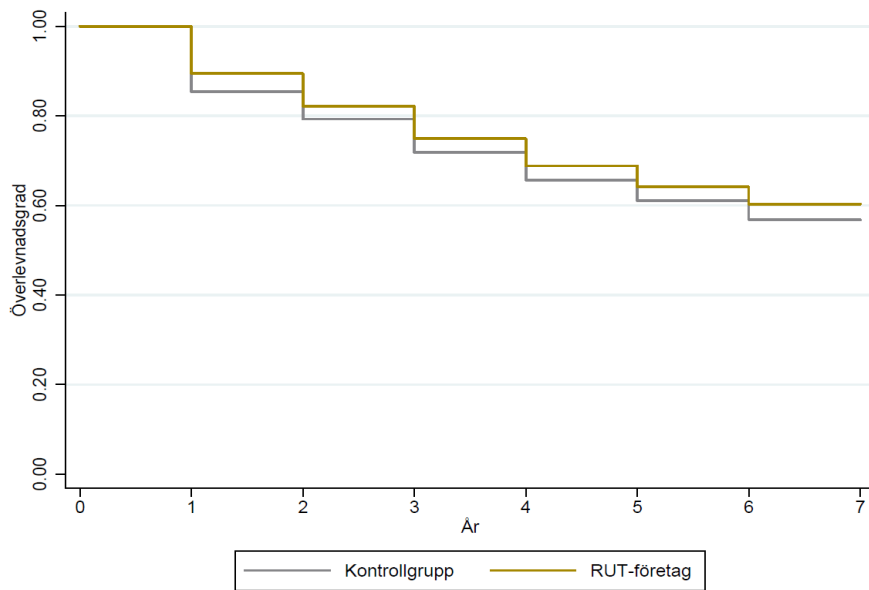
Källa: FEK, RAMS, RUT-registret från SCB och egen bearbetning

²⁹ Effekterna för arbetsproduktivitet blir något lägre men förblir positiva och runt 10 procent.

³⁰ Enda undantaget till genomgående positiva effekter är för utfallet arbetsproduktivitet och undergrupp 2.

Andelen RUT-företag som försvinner ur statistiken är både lägre än övriga företag och för den delpopulation av företag som ingår i kontrollgruppen.³¹ De tjänsteföretag som ingår i kontrollgruppen har en lägre överlevnadsgrad än företag generellt. För att få en bättre bild av hur överlevnadsgraden ser ut över tid använder vi oss av Kaplan-Meiers överlevnadsfunktion.³² Med metoden kan man jämföra överlevnaden mellan två eller flera grupper. Denna metod är vanlig bland medicinsk forskning men är tillämpbar inom samhällsvetenskap. Kaplan-Meier-estimatet visar hur stor överlevnadsgraden är efter så kallad behandling, i detta fall användandet av RUT-avdraget. Med Kaplan-Meiers metod får man både en grafisk och en matematisk beskrivning av överlevnaden.³³ Däremot kan man inte göra djupgående analyser av vad överlevnadsgraden beror på.

Figur 4 Kaplan-Meier överlevnadsgrad

Källa: RUT-registret, FEK, RAMS från SCB och egna beräkningar

Figur 4 visar den estimerade överlevnadsgraden för RUT-företagen samt för kontrollgruppen upp till 7 år efter användning av RUT-avdraget. Från figuren kan vi utläsa att RUT-företagen har en genomsnittlig högre överlevnadsgrad på 2,9 procentenheter per år. Skillnaderna är statistiskt signifikanta och varierar inte nämnvärt över tid. Översatt till antal företag så innebär det att 1 505 fler RUT-företag överlever under den studerade tidsperioden.

Att RUT-företagen i större utsträckning än kontrollgruppen överlever kan tolkas som en förväntad effekt av reformen. Troligen har RUT-avdraget inneburit ökad lönsamhet och att flera entreprenörer därför anser att det är lönsamt att driva vidare sitt företag jämfört med om RUT-avdraget inte hade införts.

4.3 Bruttokostnader

Att företag som subventioneras växer i storlek är inte förvånande. Om marknaden fungerar på ett normalt sätt bör en subvention leda till dels lägre priser för konsumenterna, dels

³¹ Kontrollgruppen är densamma som i *difference-in-difference* regressionerna ovan.

³² Kaplan & Meier (1958).

³³ Se Rich m fl. (2010).

högre vinster för producenterna.³⁴ Det är därför av vikt att studera hur kostnadseffektiv RUT-reformen har varit. Eftersom RUT-avdraget innebär en kostnad för statsbudgeten måste denna kostnad vägas mot de positiva effekter som avdraget för med sig.³⁵ I detta avsnitt beräknar vi bruttokostnaden per skapat jobb och jämför sedan kostnaden för RUT-avdraget i relation till liknande åtgärder för att öka efterfrågan på arbetskraft framförallt i tjänstesektorn.

Bruttokostnaden för ett skapat RUT-jobb

Den årliga kostnaden för RUT-avdraget mellan 2009 och 2015 är i snitt 2,07 miljarder.³⁶ Det innebär att den totala kostnaden för utbetalt belopp för RUT-tjänster uppgår till 14,5 miljarder kronor. En uppskattning av hur många jobb som skapats utifrån resultaten som presenteras ovan har beräknats genom att multiplicera antal anställda (helårsekvivalenter) som finns i RUT-företagen året då reformen införs med den genomsnittliga effekt som vi skattat i våra regressionser.

Antalet anställda i RUT-företag uppgick 2009 till 93 305 personer. Eftersom den genomsnittliga effekten efter reformens införande är 9,2 procent (se Tabell 6 i bilaga 1) ger det skattningen att 8 584 heltidstjänster har skapats som följd av RUT-avdraget mellan 2009 och 2015. Därmed kan vi uppskatta kostnaden per jobb till 1,69 miljoner kronor. För att få en mer nyanserad bild räknar vi även på antal skapade arbeten utifrån resultaten från de olika kontrollgrupperna. De genomsnittliga effekterna med alternativa kontrollgrupper ligger mellan 8,3 och 10 procent eller mellan 7 744 och 9 331 heltidstjänster. Omräknat blir bruttokostnaden per skapat jobb mellan 1,55 och 1,87 miljoner kronor. Denna beräkning underskattar sannolikt antalet skapade jobb, då det även tillkommit nya företag under tiden, och ger därmed en för hög kostnad per jobb.

Kostnad för andra jobbskapande åtgärder

IFAU har utvärderat effekterna för nedsatta arbetsgivaravgifter för unga. Utvärderingens resultat visar att reformen lett till mellan 6 000 och 10 000 jobb. Enligt studiens beräkningar är bruttokostnaden för målgruppen per skapat jobb mellan 1,0 och 1,6 miljoner kronor.³⁷

Både Konjunkturinstitutet och Tillväxtanalys har utvärderat sänkningen av mervärdesskatten på restaurang- och cateringtjänster. Resultaten från Konjunkturinstitutet visar på cirka 6 000 skapade jobb under 2 år och från Tillväxtanalys på cirka 11 000 arbeten under en 3 årsperiod.³⁸ Ingen av studierna har räknat på bruttokostnaden per jobb. Beräknat på regeringens uppskattade kostnader³⁹ för reformen under samma tidsperiod blir bruttokostnaden per skapat jobb cirka 1,8 miljoner. Uppföljningsperiod är dock relativt

³⁴ Den exakta uppdelningen av lägre pris mot högre pris beror hur elastiskt utbudet respektive efterfrågan är. Att bestämma elasticiteten, det vill säga lutningen på efterfråge- och utbudskurvan, är komplicerat och studeras inte vidare i denna PM. Det är dock en intressant fråga att utreda hur RUT-avdraget fördelas mellan konsumenter och producenter och något som bör utredas om möjlighet finns.

³⁵ En komplett analys skulle kräva att kostnaden för RUT-avdraget ställdes mot alla övriga potentiella utgifter i statsbudgeten samt att hänsyn togs till dödviktseffekterna av skatteupptaget. Eftersom Sverige har en relativt hög skattekvot finns det särskilda skäl att betona kostnadseffektiviteten per spenderad krona, se Sørensen, (2010).

³⁶ Kostnaden ökar över tid och är betydligt lägre för 2009 då avdraget endast omfattar halva året.

³⁷ Se IFAU (2013).

³⁸ Konjunkturinstitutet (2015) och Tillväxtanalys (2015).

³⁹ Budgetpropositionen för 2012, prop. 2011/12:1 och Budgetpropositionen för 2013, prop. 2012/13:1.

kort i jämförelse med utvärderingen av RUT-avdraget och det finns en stor osäkerhet kring om lika många jobb kommer skapas årligen framöver.⁴⁰

För att kunna bedöma den totala kostnaden kring en reform behöver man även ta hänsyn till undanträngningseffekter och väga in vad personerna gjorde innan och vad de skulle ha gjort om de inte hade fått arbete i RUT-sektorn. En sådan studie kräver en omfattande analys och finns inte med inom ramen för denna studie. Däremot har vi i Tillväxtanalys deskriptiva studie studerat tidigare sysselsättningsstatus för de som anställs i RUT-företagen. Resultaten från den studien visar att nästan hälften av nyanställda i RUT-företag var icke-sysselsatta⁴¹ året innan och att cirka 20 procent kommer från personer i så kallat utanförskap.⁴² Konjunkturinstitutets studie visar att drygt 30 procent av den personal restaurang- och cateringbranschen rekryterar är arbetssökande eller personer utan sysselsättning.⁴³ Räknar man med studenter blir denna siffra cirka 65 procent. Utvärderingen av nedsatta arbetsgivaravgifter för unga visar däremot att reformen inte har nått unga med en relativt svag anknytning till arbetsmarknaden.

⁴⁰ Konjunkturinstitutet uppskattar att den varaktiga sysselsättningseffekten ligger på mellan 1 000 och 3 000 jobb.

⁴¹ I gruppen icke-sysselsatta räknas även studenter, föräldralediga och pensionärer.

⁴² Denna grupp innefattar personen med inkomster från arbetslöshet, arbetsmarknadspolitiskt program, sjukskrivning, ekonomiskt bistånd eller ingen inkomst alls. Se Tillväxtanalys (2018a)

⁴³ Se Konjunkturinstitutet (2015).

5 Diskussion

Resultaten som presenteras i detta PM visar att införandet av RUT-avdraget har lett till en ökning av omsättningen och antalet anställda i bolagen som använder sig av RUT-avdraget. För att minska problemen med endogenitet, det vill säga säkerställa att resultaten inte beror på något annat än själva reformen, jämför vi företag som använder RUT-avdraget mot andra företag inom tjänstesektorn. Detta gör vi genom att använda oss av en *difference-in-difference* modell för att säkerställa att förändringen inte beror på en generell uppgång som skulle ska skett även om reformen inte hade införts.

Regressionsanalysen visar på tydliga effekter från och med det år som företagen använder sig av RUT-avdraget, vilket tyder på att det är just RUT-avdraget som skapar skillnaden. För att försäkra att resultaten inte endast beror på val av branscher i kontrollgruppen varierar vi de branscher som ingår i kontrollgruppen. Resultaten är robusta mot dessa variationer. Vi testar även robustheten genom att ta bort företag som har extrema värden men får liknande resultat som i vår huvudanalys.

Positiva effekter för samtliga studerade variabler

Våra resultat visar att i jämförelse med liknande branscher har RUT-företagen haft en bättre utveckling med avseende på anställningar, nettoomsättning och arbetsproduktivitet. Resultaten visar att RUT-avdraget har skapat cirka 8 500 nya jobb över perioden 2009–15, givet det antalet företag som fanns före reformen. Eftersom det även har tillkommit bolag efter att reformen infördes är denna siffra lägre än det faktiska antalet nya jobb.

Resultaten visar att överlevnadsgraden bland RUT-företagen är större, både jämfört med andra företag och med den utvalda kontrollgruppen. Den största effekten av ökad överlevnad sker det första året efter användandet av subventionen, och därefter är skillnaden mindre.

För samtliga utfallsvariabler ökar effekterna de första fem åren efter användandet av RUT-avdraget. Däremot ser vi att för utfallen anställningar och arbetsproduktivitet är effekten för år 6 mindre än för året innan. Frågan om skälen till denna nedgång och om det är början på en negativ trend kan vi i nuläget inte svara på. För att kunna beräkna effekterna på längre sikt behövs fler uppföljningsår. Det bör även betonas att de skattningar och resultat som presenteras i denna studie ska tolkas med viss försiktighet även om de bedöms ge en tydlig indikation av effekterna av reformen.

RUT-reformen är inte dyrare än liknade reformer

Givet den kostnad för RUT-avdraget som belastar statsfinanserna har vi räknat att bruttokostnaden per jobb landar på cirka en och en halv miljon kr. I jämförelse med andra riktade subventioner är inte RUT-avdraget en dyrare reform med avseende på kostnad per skapat jobb. När vi jämför med hur andra liknanden reformer rekryterar personer utan sysselsättning eller med svag anknytning till arbetsmarknaden är bilden tvådelad. RUT-reformen är relativt bra att rekrytera personer utan sysselsättning och lyckas betydligt bättre än vad reformen sänkningen av socialavgifter för unga gjorde. Däremot rekryterar restaurang- och cateringsektorn i något större utsträckning personer utan sysselsättning än vad RUT-reformen gör.⁴⁴ Detta ger en indikation på att dödviktseffekterna inte är särskilt

⁴⁴ Viktigt att notera att den tidigare i mycket större utsträckning rekryterar studenter.

stora, men för att helt kunna besvara frågor om reformens undanträngnings- och dödviktseffekter behöver analysen utvecklas.

En omdebatterad reform – behov av ytterligare utvärderingar

RUT-avdraget har sedan det infördes varit en omdebatterad reform, vilket gör det särskilt angeläget med en analys av dess konsekvenser. Generellt saknas studier med fokus på utförarna av RUT-avdraget. De studier som finns med fokus på företag och skapande av jobb är deskriptiva studier utan jämförelse med en kontrollgrupp. Denna studie är en början till att fylla i denna lucka genom att skatta effekter i jämförelse med en kontrollgrupp. Tidigare sammanställningar och studier av RUT-avdraget visar dock på en likande bild som resultaten i denna studie, det vill säga en ökning av arbetstillfällen. Resultaten är också i linje med resultaten från Tillväxtanalys egna deskriptiva studie som visar att antal företag och arbetstillfällena ökar kraftigt under den studerade perioden 2010–15.

Vår studie besvarar inte frågor om den sammanlagda samhällsekonomiska nyttan. För att kunna svara på den frågan behöver man en annan typ av modell i form av en allmän jämviktsanalys. Detta skulle ge en helhetsbild av effekterna av RUT-formen. Resultaten av denna studie är likväl av värde för att förstå storleken på de effekter och kostnader som RUT-avdraget har medfört och kan användas i framtida diskussioner om RUT-avdraget och som utgångspunkt för ytterligare studier.

6 Referenser

- Angrist, Joshua D., & Jörn-Steffen Pischke. 2008. *Mostly Harmless Econometrics: An Empiricist's Companion*. Princeton university press.
- Becker, Gary S. 1991. *A Treatise on the Family*. Harvard University Press.
- Card, David, & Alan B. Krueger. 1994. "Minimum Wages and Employment: A Case Study of the Fast-Food Industry in New Jersey and Pennsylvania." *American Economic Review* 84, s. 772–793.
- . 2000. "Minimum Wages and Employment: A Case Study of the Fast-Food Industry in New Jersey and Pennsylvania: Reply." *American Economic Review* 90 (5), s. 1397–1420.
- Fairlie, R.W. & Alicia M. Robb. 2009. "Gender differences in business performance: evidence from the characteristics of business owners survey." *Small Business Economics* 33(4), s. 375–395.
- Halldén, Kerstin. & Anders Stenberg. 2015. "Ökat RUT-avdrag kvinnors arbetsmarknadsutbud?" *Ekonomisk Debatt*, 43:2, s. 52–62.
- Hoffman, Saul D., & Diane M. Trace. 2009. "NJ and PA Once Again: What Happened to Employment When the PA–NJ Minimum Wage Differential Disappeared?" *Eastern Economic Journal* 35 (1),s. 115–128.
- IFAU 2013. Sänkta arbetsgivaravgifter för unga. Rapport 2013:26. Uppsala: IFAU.
- Konjunkturinstitutet. 2015. *Kort- och långsiktiga effekter av sänkt restaurangmoms*. Specialstudie 46. Stockholm: Konjunkturinstitutet.
- Neumark, David, & William Wascher. 2000. "Minimum Wages and Employment: A Case Study of the Fast-Food Industry in New Jersey and Pennsylvania: Comment." *American Economic Review* 90 (5), s. 1362–1396.
- Norrman, Erik, & Anne-Marie Pålsson. 1994. *Finns det en marknad för hemarbete?* SNS Förlag. <http://lup.lub.lu.se/record/1388515>.
- Kaplan E.L. & P. Meier. 1958. "Nonparametric estimation from incomplete observations." *Journal of the American Statistical Association* 53, s. 457–81.
- Regeringen. 2007. Skattelättnader för hushållstjänster, m.m., Proposition 2006/07:94, Stockholm, 2007.
- Regeringen. 2011. Budgetpropositionen för 2012, Proposition 2011/12:1. Stockholm 2011.
- Regeringen. 2012. Budgetpropositionen för 2013, Proposition 2012/13:1. Stockholm 2012.
- Regeringen. 2019. Höjt tak för rutavdrag, Proposition 2018/2019:89. Stockholm 2019.
- Rich, Jason T. m fl. 2010. "A practical guide to understanding Kaplan-Meier Curves." *Otolaryngol Head Neck Surg* 143(3), s. 331–336.
- Robb, Alicia, M. & John Watson. 2012. "Gender differences in firm performance: Evidence from new ventures in the United States." *Journal of Business Venturing* 27(5), s. 544-558.

- SCB. 2012. Levnadsförhållanden rapport 123, Nu för tiden. En undersökning om svenska folkets tidsanvändning år 2010/11. Örebro: SCB.
- Skatteverket. 2011. Om RUT och ROT och VITT och SVART, Rapport 2011:01. Stockholm: Skatteverket, 2011.
- Sørensen, Peter Birch. 2010. *Swedish Tax Policy: Recent Trends and Future Challenges*. ESO 4. Finansdepartementet, Regeringskansliet.
- Tillväxtanalys. 2014. *Bättre statistik för en bättre regional- och landsbygds politik*. Rapport 2014:04. Östersund: Tillväxtanalys.
- Tillväxtanalys. 2015. *Sänkt moms på restaurang- och cateringtjänster*. Rapport 2015:10 (slutrapport). Östersund: Tillväxtanalys.
- Tillväxtanalys. 2018a. *RUT-reformen – en deskriptiv analys av företagen och företagarna*. PM 2018:12. Östersund: Tillväxtanalys.
- Tillväxtanalys. 2018b. *Branschspecifika skattelättnader. En internationell jämförelse*. PM 2018:23. Östersund: Tillväxtanalys.

Bilaga 1 Resultat från regressionerna

Tabell 5 Parameterestimat från regressionerna på de tre utfallsvariablerna anställningar, omsättning och arbetsproduktivitet

	Antal anställda		Nettoomsättning		Arbetsproduktivitet	
	Alla företag	Kontrollgrupp	Alla företag	Kontrollgrupp	Alla företag	Kontrollgrupp
Före reform år 2	0,018** (0,0073)	0,012 (0,0074)	-0,036*** (0,0096)	-0,048*** (0,0098)	-0,025** (0,011)	-0,042*** (0,011)
Före reform år 1	0,021*** (0,0076)	0,013 (0,0086)	-0,022** (0,010)	-0,046*** (0,011)	-0,018 (0,011)	-0,050*** (0,012)
RUT reform dummy	0,029*** (0,0077)	0,020** (0,0086)	-0,013 (0,0095)	-0,054*** (0,011)	-0,021* (0,011)	-0,069*** (0,012)
Efter reform år 1	0,079*** (0,0084)	0,070*** (0,0092)	0,15*** (0,010)	0,10*** (0,011)	0,15*** (0,011)	0,091*** (0,011)
Efter reform år 2	0,10*** (0,0091)	0,094*** (0,0098)	0,19*** (0,011)	0,13*** (0,012)	0,18*** (0,012)	0,11*** (0,013)
Efter reform år 3	0,13*** (0,0099)	0,12*** (0,011)	0,21*** (0,012)	0,15*** (0,013)	0,20*** (0,013)	0,13*** (0,014)
Efter reform år 4	0,13*** (0,011)	0,11*** (0,012)	0,21*** (0,013)	0,14*** (0,014)	0,21*** (0,013)	0,12*** (0,015)
Efter reform år 5	0,13*** (0,012)	0,12*** (0,013)	0,23*** (0,013)	0,15*** (0,014)	0,21*** (0,014)	0,11*** (0,016)
Efter reform år 6	0,10*** (0,014)	0,096*** (0,015)	0,23*** (0,015)	0,14*** (0,016)	0,19*** (0,017)	0,071*** (0,018)
Antal anställda (log)	-	-	0,39*** (0,0030)	0,36*** (0,0053)	-0,52*** (0,0030)	-0,54*** (0,0053)
Antal anställda i kvadrat (log)	-	-	0,039*** (0,0011)	0,034*** (0,0024)	0,029*** (0,00097)	0,016*** (0,0017)
Kapitalstock (log)	0,062*** (0,00040)	0,057*** (0,00070)	0,31*** (0,0012)	0,26*** (0,0019)	0,29*** (0,0012)	0,26*** (0,0021)
Andel kvinnor i företaget	0,61*** (0,0053)	0,54*** (0,0088)	-0,071*** (0,0050)	-0,022*** (0,0078)	-0,10*** (0,0050)	-0,047*** (0,0081)
Företagsledare, kvinna	-0,21*** (0,0036)	-0,17*** (0,0052)	-0,0054 (0,0038)	-0,011** (0,0053)	0,0039 (0,0039)	-0,0065 (0,0058)
Konstant	-0,11*** (0,0070)	0,00004 (0,21)	9,96*** (0,033)	10,6*** (0,25)	9,15*** (0,032)	9,60*** (0,21)
Antal observationer	3 112 619	1 068 886	3 074 477	1 056 925	2 957 273	1 011 799

Anm. Standardfel inom parentes. Beroende variabel: Loggade värden för antal anställda, omsättning och arbetsproduktivitet. Klusterrobusta standardfel på företagsnivå, företagspecifika fixa effekter, $p < 0,1$, ** $p < 0,05$, *** $p < 0,01$.

Tabell 6 Genomsnittliga effekter i jämförelse med kontrollföretagen

	Antal anställda	Arbetsproduktivitet	Nettoomsättning
Dummy för RUT	0,018** (0,0081)	-0,068*** (0,012)	-0,061***(0,010)
Efter reform	0,092*** (0,0087)	0,11*** (0,012)	0,12***(0,011)

Anm. Standardfel inom parentes. Utfallsvariabler: Antalet anställda, arbetsproduktivitet, nettoomsättning, loggade värden. Klusterrobusta standardfel på företagsnivå, företagsspecifika fixa effekter. Resultaten visar den genomsnittliga effekten för alla år efter att företaget börjat använda RUT. * $p < 0,1$, ** $p < 0,05$, *** $p < 0,01$.

Bilaga 2 Robusthet

Som vi beskrev i avsnitt 4.1. gör vi ett stort antal robusthetskontroller för att se att resultaten inte varierar för mycket. Nedan finns dels resultaten där utfallsvariabeln har *winzor*-behandlats⁴⁵ för att minska antalet extrema observationer, dels den genomsnittliga effekten av RUT för alla år efter att företaget inför det samt resultaten där vi varierar kontrollgrupperna.

Tabell 7 Branscher i de olika kontrollgrupperna

Alternativa kontrollgrupper	Branscher som omfattas (SNI 2007 2-siffrig nivå)
Undergrupp 1	47, 55, 56, 77, 79, 81, 82, 92 93, 95, 96
Undergrupp 2	55, 56, 63, 77, 79, 81, 82, 92 93, 95, 96
Undergrupp 3	63, 77, 79, 81, 82, 92, 93, 95, 96
Undergrupp 4	47, 55, 56, 77, 81, 92, 93, 95
Undergrupp 5	47, 55, 56, 79, 81, 82, 92

Anm. SNI-koder från tabell 2.

⁴⁵ En metod där man tar hänsyn till utfallsvariabelns extrema värden (extremt höga eller låga).

*Analys med kontroll för extrema observationer*Tabell 8 Parameterestimat från regressioner med *winzor*-metoden.

Variabelnamn	Antal anställda		Nettoomsättning		Arbetsproduktivitet	
	Alla företag	Kontrollgrupp	Alla företag	Kontrollgrupp	Alla företag	Kontrollgrupp
Före reform år 2	0,018** (0,0073)	0,012 (0,0074)	-0,034*** (0,0092)	-0,045*** (0,0094)	-0,026*** (0,010)	-0,043*** (0,010)
Före reform år 1	0,020*** (0,0076)	0,012 (0,0086)	-0,022** (0,0097)	-0,045*** (0,011)	-0,017 (0,010)	-0,049*** (0,012)
Dummy för RUT	0,027*** (0,0076)	0,018** (0,0085)	-0,017* (0,0092)	-0,057*** (0,011)	-0,024** (0,010)	-0,072*** (0,011)
Efter reform år 1	0,076*** (0,0083)	0,068*** (0,0091)	0,14*** (0,0097)	0,097*** (0,011)	0,14*** (0,010)	0,084*** (0,012)
Efter reform år 2	0,100*** (0,0090)	0,090*** (0,0098)	0,19*** (0,010)	0,13*** (0,012)	0,18*** (0,011)	0,11*** (0,013)
Efter reform år 3	0,13*** (0,0098)	0,12*** (0,010)	0,21*** (0,011)	0,15*** (0,013)	0,20*** (0,012)	0,12*** (0,013)
Efter reform år 4	0,12*** (0,011)	0,11*** (0,012)	0,21*** (0,012)	0,14*** (0,013)	0,20*** (0,013)	0,11*** (0,014)
Efter reform år 5	0,13*** (0,012)	0,12*** (0,013)	0,23*** (0,013)	0,15*** (0,014)	0,21*** (0,014)	0,11*** (0,015)
Efter reform år 6	0,099*** (0,014)	0,091*** (0,015)	0,22*** (0,015)	0,13*** (0,016)	0,19*** (0,016)	0,073*** (0,017)
Kapitalstock	0,061*** (0,00040)	0,056*** (0,00069)	0,29*** (0,0010)	0,25*** (0,0017)	0,28*** (0,0011)	0,25*** (0,0019)
Andel kvinnor i företaget	0,61*** (0,0053)	0,54*** (0,0088)	-0,077*** (0,0047)	-0,023*** (0,0071)	-0,10*** (0,0048)	-0,046*** (0,0077)
Företagsledare, kvinna	-0,21*** (0,0035)	-0,17*** (0,0051)	-0,0047 (0,0036)	-0,011** (0,0049)	0,0031 (0,0037)	-0,0073 (0,0055)
Konstant	-0,10*** (0,027)	0,0083 (0,21)	10,1*** (0,031)	10,8*** (0,24)	9,32*** (0,030)	9,75*** (0,20)
Antal observationer	3 116 195	1 068 886	3 078 010	1 056 925	2 960 694	1 011 799

Anm. Standardfel inom parentes. Beroende variabel: Loggade värden på antal anställda omsättning och arbetsproduktivitet och kapitalstock. Klusterrobusta standardfel på företagsnivå, företagsspecifika fixa effekter, * $p < 0,1$, ** $p < 0,05$, *** $p < 0,01$.

Effekter med varierande kontrollgrupper

Tabell 9 Effekter på antal anställda med varierande kontrollgrupp

Variabelnamn	Undergrupp 1	Undergrupp 2	Undergrupp 3	Undergrupp 4	Undergrupp 5
Före reform år 2	0,012 (0,0075)	0,011 (0,0075)	0,019** (0,0075)	0,011 (0,0074)	0,0072 (0,0074)
Före reform år 1	0,015* (0,0087)	0,013 (0,0087)	0,018** (0,0087)	0,011 (0,0086)	0,011 (0,0086)
Dummy för RUT	0,022*** (0,0086)	0,016* (0,0086)	0,026*** (0,0086)	0,017** (0,0086)	0,017** (0,0086)
Efter reform år 1	0,074*** (0,0092)	0,066*** (0,0092)	0,082*** (0,0092)	0,064*** (0,0092)	0,064*** (0,0092)
Efter reform år 2	0,098*** (0,0099)	0,090*** (0,0099)	0,11*** (0,0099)	0,085*** (0,0099)	0,085*** (0,0099)
Efter reform år 3	0,12*** (0,011)	0,11*** (0,011)	0,14*** (0,011)	0,11*** (0,011)	0,11*** (0,011)
Efter reform år 4	0,12*** (0,012)	0,11*** (0,012)	0,14*** (0,012)	0,10*** (0,012)	0,10*** (0,012)
Efter reform år 5	0,13*** (0,013)	0,12*** (0,013)	0,15*** (0,013)	0,11*** (0,013)	0,11*** (0,013)
Efter reform år 6	0,10*** (0,015)	0,089*** (0,015)	0,12*** (0,015)	0,083*** (0,015)	0,082*** (0,015)
Kapitalstock (log)	0,054*** (0,00008)	0,049*** (0,00086)	0,037*** (0,00082)	0,075*** (0,0012)	0,081*** (0,0013)
Andel kvinnor i företaget	0,51*** (0,010)	0,51*** (0,013)	0,51*** (0,018)	0,52*** (0,011)	0,50*** (0,011)
Företagsledare, kvinna	-0,16*** (0,0058)	-0,15*** (0,0071)	-0,18*** (0,011)	-0,16*** (0,0061)	-0,15*** (0,0061)
Konstant	-0,031 (0,21)	-0,040 (0,21)	-0,091 (0,21)	-0,12 (0,21)	-0,13 (0,21)
Antal observationer	748 241	554 217	395 360	558 987	490 860

Anm. Standardfel inom parentes, Utfallsvariabel: Antalet anställda (log), Klusterrobusta standardfel på företagsnivå, företags-specifika fixa effekter, * $p < 0,1$, ** $p < 0,05$, *** $p < 0,01$.

Tabell 10 Effekter på arbetsproduktivitet med varierande kontrollgrupp

Variabelnamn	Undergrupp 1	Undergrupp 2	Undergrupp 3	Undergrupp 4	Undergrupp 5
Före reform år 2	-0,037*** (0,011)	-0,041*** (0,011)	-0,035*** (0,011)	-0,040*** (0,011)	-0,040*** (0,011)
Före reform år 1	-0,052*** (0,012)	-0,058*** (0,013)	-0,050*** (0,013)	-0,055*** (0,013)	-0,055*** (0,013)
Dummy för RUT	-0,080*** (0,013)	-0,091*** (0,012)	-0,073*** (0,012)	-0,084*** (0,012)	-0,086*** (0,012)
Efter reform år 1	0,077*** (0,013)	0,059*** (0,013)	0,083*** (0,013)	0,075*** (0,013)	0,072*** (0,013)
Efter reform år 2	0,096*** (0,013)	0,070*** (0,014)	0,10*** (0,014)	0,096*** (0,014)	0,091*** (0,014)
Efter reform år 3	0,10*** (0,014)	0,069*** (0,015)	0,11*** (0,015)	0,10*** (0,015)	0,097*** (0,015)
Efter reform år 4	0,089*** (0,015)	0,053*** (0,015)	0,096*** (0,016)	0,093*** (0,015)	0,086*** (0,015)
Efter reform år 5	0,079*** (0,016)	0,039** (0,016)	0,087*** (0,016)	0,083*** (0,016)	0,076*** (0,016)
Efter reform år 6	0,034*** (0,019)	-0,012 (0,019)	0,045** (0,019)	0,040** (0,019)	0,033* (0,019)
Antal anställda (log)	-0,54*** (0,0061)	-0,51*** (0,0071)	-0,46*** (0,0091)	-0,57*** (0,0066)	-0,57*** (0,0068)
Antal anställda i kvadrat (log)	0,017*** (0,0021)	0,018*** (0,0023)	0,017*** (0,0030)	0,023*** (0,0022)	0,021*** (0,0022)
Kapitalstock (log)	0,24*** (0,0023)	0,23*** (0,0024)	0,23*** (0,0028)	0,26*** (0,0029)	0,26*** (0,0031)
Andel kvinnor i företaget	-0,043*** (0,0091)	-0,039*** (0,011)	-0,012 (0,016)	-0,050*** (0,0094)	-0,053*** (0,0097)
Företagsledare, kvinna	-0,043*** (0,0065)	-0,0073 (0,0075)	-0,019 (0,013)	-0,0016 (0,0067)	-0,0027 (0,0068)
Konstant	9,79*** (0,21)	9,95*** (0,22)	9,85*** (0,21)	9,64*** (0,21)	9,59*** (0,21)
Antal Observationer	706 662	527 141	373 832	526 420	464 688

Anm. Standardfel inom parentes. Utfallsvariabel: Arbetsproduktivitet (log). Klusterrobusta standardfel på företagsnivå, företagsspecifika fixa effekter, * $p < 0,1$, ** $p < 0,05$, *** $p < 0,01$.

Tabell 11 Effekter på nettoomsättning med varierande kontrollgrupp

Variabelnamn	Undergrupp 1	Undergrupp 2	Undergrupp 3	Undergrupp 4	Undergrupp 5
Före reform år 2	-0,045*** (0,0099)	-0,046*** (0,0099)	-0,047*** (0,0099)	-0,046*** (0,0099)	-0,043*** (0,0099)
Före reform år 1	-0,049*** (0,011)	-0,052*** (0,011)	-0,050*** (0,011)	-0,050*** (0,011)	-0,048*** (0,011)
Dummy för RUT	-0,058*** (0,011)	-0,059*** (0,011)	-0,052*** (0,011)	-0,061*** (0,011)	-0,062*** (0,011)
Efter reform år 1	0,098*** (0,012)	0,094*** (0,012)	0,10*** (0,012)	0,094*** (0,012)	0,092*** (0,012)
Efter reform år 2	0,13*** (0,012)	0,12*** (0,012)	0,14*** (0,012)	0,13*** (0,012)	0,13*** (0,012)
Efter reform år 3	0,14*** (0,013)	0,14*** (0,013)	0,16*** (0,013)	0,14*** (0,013)	0,13*** (0,013)
Efter reform år 4	0,14*** (0,014)	0,13*** (0,014)	0,15*** (0,014)	0,13*** (0,014)	0,12*** (0,014)
Efter reform år 5	0,14*** (0,015)	0,13*** (0,015)	0,15*** (0,015)	0,13*** (0,015)	0,13*** (0,015)
Efter reform år 6	0,13*** (0,016)	0,12*** (0,017)	0,15*** (0,017)	0,12*** (0,017)	0,11*** (0,017)
Antal anställda (log)	0,36*** (0,0065)	0,38*** (0,0074)	0,42*** (0,0085)	0,34*** (0,0071)	0,34*** (0,0073)
Antal anställda i kvadrat (log)	0,035*** (0,0031)	0,035*** (0,0034)	0,031*** (0,0032)	0,038*** (0,0033)	0,036*** (0,0034)
Kapitalstock (log)	0,24*** (0,0021)	0,23*** (0,0022)	0,23*** (0,0025)	0,27*** (0,0029)	0,27*** (0,0031)
Andel kvinnor i företaget	-0,016* (0,0089)	-0,018* (0,010)	0,0072 (0,015)	-0,020** (0,0093)	-0,023** (0,0097)
Företagsledare, kvinna	-0,0071 (0,018)	-0,011 (0,0068)	-0,024** (0,012)	-0,0088 (0,0060)	-0,0075 (0,0061)
Konstant	10,8*** (0,26)	11,0*** (0,26)	10,7*** (0,26)	10,6*** (0,26)	10,6*** (0,26)
Antal Observationer	740 228	549 916	392 039	552 242	484 954

Anm. Standardfel inom parentes. Utfallsvariabel: Nettoomsättning (log). Klusterrobusta standardfel på företagsnivå, företagspecifika fixa effekter, * $p < 0,1$, ** $p < 0,05$, *** $p < 0,01$.

Myndigheten för tillväxtpolitiska utvärderingar och analyser, Tillväxtanalys, utvärderar och analyserar svensk tillväxtpolitik. Vi ger regeringen och andra aktörer inom tillväxtpolitiken kvalificerade kunskapsunderlag och rekommendationer för att effektivisera och utveckla statens arbete för hållbar tillväxt och näringslivsutveckling.

I vårt arbete fokuserar vi särskilt på hur staten kan främja Sveriges innovationsförmåga, på investeringar som stärker innovationsförmågan och på landets förmåga till strukturomvandling. Dessa faktorer är avgörande för tillväxten i en öppen och kunskapsbaserad ekonomi som Sverige. Våra analyser och utvärderingar är framåtblickande och systemutvecklande. De är baserade på vetenskap och beprövad erfarenhet.

Sakkunniga medarbetare, unika databaser och utvecklade samarbeten på nationell och internationell nivå är viktiga tillgångar i vårt arbete. Genom en bred dialog blir vårt arbete relevant och förankras hos de som berörs.

Tillväxtanalys finns i Östersund (huvudkontor) och Stockholm.

Du kan läsa alla våra publikationer på www.tillvaxtanalys.se. Där kan du också läsa mer om pågående och planerade projekt samt prenumerera på våra nyheter. Vi finns även på LinkedIn och Twitter.

